

Klassikkokirjallisuuttako?

Klassikkojen lukemisesta

Tiedote **22.4.2020 13:57**

Onks pakko lukea klassikkokirjoja, jos ei taho?

Minulta kysyttiin lukevatko nuoret vielä klassikkoja. Tolstoita, Dostojevskia, Tšehovia. Kerroin, että eivät. On harvinaista, jos joku lukee. Kysyjä oli hämmästynyt ja narkästynyt. Mihin tämä maailma on menossa? Yritin selittää, että maailma on muuttunut. Nykyisin ilmestyy paljon sellaisia hyviä kirjoja, joihin nuorilla on kosketuspintaa ja jotka käsittelevät aiheita, jotka heitä luonnostaan kiinnostavat. Kirjoja, jotka kertovat siitä maailmasta, jossa he elävät ja joka on heille tuttu. Ainoat lukuvaihtoehdot eivät enää ole sodat ja rauhat ja liris ruket ja rikokset ja rangaistukset. Tarinat orpoudesta, savupiippujen nuohouksesta ja viidakossa kasvaneesta pojasta eivät välttämättä enää ole järin relevantteja nuorelle lukijalle.

Kysyjä ei ymmärtänyt näkemystäni ollenkaan ja paheksui nuorison sivistymättömyyttä. Näin se käy. Klassikot syntyvät ajan myötä, kullekin sukupolvelle muodostuu omat sellaisensa. **Sodan ja rauhan** tuoreeltaan lukenut olisi varmasti paheksunut **Vanhus ja meri** -romaanin. Liian ohut, liian tiivistä tekstiä, liian yksinkertainen juoni. **Sieppari ruispellossa** joutui Amerikassa sensuurin kynsiin, Hannu Salama Suomessa jopa oikeuteen **Juhannustanssiensa** takia. Edeltävä sukupolvi ei ole koskaan etukäteen ymmärtänyt, mitkä nuoremman polven kirjoista saavat myöhemmin klassikon statuksen.

Onko kirjallisuuden ystävän pakko lukea klassikkoja? Kuuluuko **Sodan ja rauhan** lukeminen yleissivistykseen? **Rikoksen ja rangaistuksen** olen lukenut ja samastuin kovasti Tšehovin novelliin **Elämäni : maaseutulaisten kertomus**, mutta **Sota ja rauha** jumittui neljännesvuosisata sitten toisen osan puoliväliin. Hyviä kirjoja kaikki, mutta en tajunnut miten Raskolnikov oli niin saamaton nössö, että jaksoi 694 sivua jauhaa yhtä ja samaa syyllisyyttä. Ja ilmeisesti **Sota ja rauha** oli hyvydestään huolimatta sen verran hidas, että kesken jäi.

Meillä keski-ikäisillä on, tai ainakin oli, vähintään teoreettinen kosketuspinta siihen agraariyhteiskuntaan, josta useimmat omien vanhempiemme aikaiset klassikot kertovat. Nykynuorilla tätä kosketuspintaa ei enää ole. 2000-luvulla syntynyt on kasvanut aivan toisenlaisessa maailmassa kuin nykyiset keski-ikäiset. Siksi nuorille on turha tuputtaa niitä kirjoja, jotka tekivät meihin aikanaan vaikutuksen. Ei ole tärkeintä sivistysmielessä väkisin lukea klassikoita, tärkeintä on lukea mielenkiintoisia kirjoja, että "oppi" lukemaan ja pääsee jyvälle lukemisen hienoudesta.

Jukka Parkkisen kirjassa *Suvi Kinoksen seitsemän enoa* yksi Suvin tohtorienoista kertoo saaneensa maisterinpaperit *Kuvitettujen klassikkojen* ansiosta. *Kuvitettuja klassikkoja* -sarja sisälsi *Robinson Crusoen* ja *Setä Tuomon tuvan* kaltaisia klassikkokirjoja sarjakuvamuodossa. Kirjasivistyneen maineen saa, jos lukee Pierre Bayardin kirjan *Miten puhua kirjoista joita ei ole lukenut*. Wikipediasta löytyy juonitiivistelmä klassikosta kuin klassikosta.

On hyvä tietää mistä kanonisoidut klassikot kertovat ja mikä niiden merkitys kirjallisuushistoriassa on, mutta ei niitä ole pakko lukea, jos ei halua. Totta kai toivon, että nuoret lukisivat Tom Sawyerin ja Huckleberry Finnin seikkailut ja *Villin lännen Katin*, mutta välttämätöntä se ei ole. Kyllä niihin klassikoihin kerkiää tarttua aikuisenakin, jos lukeminen jää pysyväksi harrastukseksi tai elämäntavaksi. Ja toivottavasti mielenkiintoisten, nykyaikaisten nuortenkirjojen ansiosta jää.

mika.kahkonen@imatra.fi

Puh: 020 617 6602

[Sanarkistin muut blogimerkinnät löytyvät täältä.](#)

